

Baśniowi bohaterowie
Kształcenie kompetencji czytelniczych
u dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych
(niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim)

Scenariusz lekcji bibliotecznej w klasie IV,V szkoły podstawowej

Opracowanie: *Magdalena Krawczonek*

Konsultacja metodyczna: *Iwona Supronowicz*

Powiązanie scenariusza zajęć z podstawą programową:

**PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKÓŁ
PODSTAWOWYCH**

Do najważniejszych umiejętności zdobywanych przez ucznia w trakcie kształcenia ogólnego w szkole podstawowej należą:

- 1) czytanie - rozumiane zarówno jako prosta czynność, jako umiejętność rozumienia, wykorzystywania i przetwarzania tekstów w zakresie umożliwiającym zdobywanie wiedzy, rozwój emocjonalny, intelektualny i moralny oraz uczestnictwo w życiu społeczeństwa;
(...)

W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: (...) ciekawość poznawcza, wytrwałość, kreatywność, (...).

JĘZYK POLSKI

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.

1. Czytanie i słuchanie. Uczeń:
 - 1) sprawnie czyta teksty głośno i cicho;(...)

II. Analiza i interpretacja tekstów kultury. Uczeń zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela.

1. Wstępne rozpoznanie. Uczeń:
 - (...)
 - 3) wyraża swój stosunek do postaci;
2. Analiza. Uczeń:
 - (...)
 - 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów;

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Mówienie i pisanie. Uczeń:
 - 1) świadomie posługuje się (...) mimiką, gestykulacją, postawą ciała;
(...)
 - 8) uczestnicząc w rozmowie, słucha z uwagą wypowiedzi innych, mówi na temat; prezentuje własne zdanie i uzasadnia je;

Cel ogólny:

- Kształcenie kompetencji czytelniczych u uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Cele szczegółowe:

Po zajęciach uczeń:

- usprawnił technikę czytania,
- wzbogacił swoje słownictwo,
- potrafi zastosować własną wiedzę ze znajomości baśni z okresu dzieciństwa,
- potrafi rozwiązywać zagadki,
- rozumie tekst słuchany z audiobooka,
- potrafi zamalowywać konturowe obrazki.

Czas:

- 45 minut.

Metody:

- słowna (rozmowa),
- oglądowa (pokaz)
- praktyczna (działanie).

Formy pracy:

- indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- konturowe obrazki do treści baśni,
- kredki ołówkowe, świecowe,
- karty z zagadkami,
- karty z rozwiązaniami zagadek,
- karty do zakreszania prawidłowych odpowiedzi,
- wybrane książki dla dzieci („Bajka o rybaku i rybce”, „Szewczyk Dratewka”, „Księżniczka na ziarnku grochu”, „Jaś i Małgosia”, „Czerwony Kapturek”, „Kopciuszek”),
- płyta CD audiobook- Perrault Charles: „Bajki” (Kopciuszek).

Przebieg zajęć:**I. Wprowadzenie:**

1. Przywitanie i podanie tematu zajęć.
2. Zaprezentowanie przykładów baśni dla dzieci („Szewczyk Dratewka”, „O rybaku i rybce”, „Kopciuszek”, „Jaś i Małgosia”, „Czerwony Kapturek”, „Księżniczka na ziarnku grochu”)

II. Główna część zajęć:

1. Wybrani przez nauczyciela uczniowie pojedynczo odczytują teksty baśniowych zagadek. Następnie wyszukują karty odpowiedzi na zagadki: (patrz załącznik 1).
2. Każdy z uczniów otrzymuje kartę baśniowego testu. Uczniowie opierają się na znajomości baśni z okresu dzieciństwa. Zadaniem uczniów jest zaznaczenie jednej prawidłowej odpowiedzi spośród trzech (patrz załącznik 2).

3. Nauczyciel rozdaje uczniom do zamalowania konturowe baśniowe obrazki. Każdy uczeń indywidualnie zamalowuje swój obrazek: (patrz załącznik 3).
4. Nauczyciel włącza uczniom fragment tekstu baśni pt. „Kopciuszek” z audiobooka.
5. Uczniowie pojedynczo odpowiadają na pytania nauczyciela dotyczące tekstu baśni.

Swobodne wypowiedzi uczniów na pytania:

- Jaki jest tytuł baśni, której słuchaliście?
- Ile razy żenił się wdowiec?
- Ile córek miał wdowiec?
- Ile córek miała wdowa?
- Dlaczego córkę wdowca nazwano Kopciuszkiem?
- Jakie polecenia wydawała Kopciuszkowi macocha?
- Czym zajmowały się córki macochy?
- Kto mieszkał blisko gospodarstwa wdowca?
- Kim była Matka Chrzestna Kopciuszka?
- Jak oceniasz postępowanie macochy wobec Kopciuszka?
- Jak oceniasz zachowanie przyrodnich sióstr Kopciuszka?
- Jaki jest twój stosunek do macochy i jej córek?

III. Podsumowanie:

1. Ocena pracy uczniów.
2. Podsumowanie:
Nauczyciel kieruje pytania do uczniów:
 - Jakich baśniowych bohaterów dzisiaj poznaliście?
(swobodne wypowiedzi uczniów)
 - Który bohater jest wam najbliższy i dlaczego?
(swobodne wypowiedzi uczniów)
3. Zakończenie zajęć.

Załącznik nr 1

1. Z jakiej wyszliśmy bajki?

To my brat i siostrzyczka.
Znaleźliśmy w lesie słodką chatkę
I zjedliśmy z jej dachu pierniczka.
Nie mamy na imię Staś i Zosia
Bo my jesteśmy

Rozwiązanie: *Jaś i Małgosia*

2. Szła do babci dziewczynka przez wzgórek.

Napotkała wilczysko ponure,
Wilk przymierał wciąż głodem,
Do babci więc pobiegł przodem,
Gdzie miał dotrzeć....

Rozwiązanie: *Czerwony Kapturek*

3. W tej bajce ważna była wróżka
Oraz dziewczęca zgrabna nóżka.
Od nóżki - książę pełen żalu

Już tylko bucik miał po balu.
Po stópce poznał też.....

Rozwiązanie: *Kopciuszek*

4. Jeśli ją złowisz – decyzja szybka,
Nawet, gdy głos odbiera ci chrypka,
Musisz powiedzieć głośno życzenia,
Których od dawna czekasz spełnienia.
Na pewno ziści je.....

Rozwiązanie: *Złota rybka*

5. Żył przed laty pewien książę.
Z gwiazd mu wrócono, że księżniczka
Najprawdziwsza będzie jego żoną.
Żle to dla księcia skończyć się mogło,
Gdyby nie ziarenko grochu
Które mu pomogło.....

Rozwiązanie: *Księżniczka na ziarnku grochu*

6. Biedny to szewc co chadzał od wsi do wsi.
Łatał stare obuwie. Był bardzo dobry
oraz chętny do pomocy dla każdego.
Pomógł mrówkom ułożyć mrowisko,
Pszczołom załatać barć.
Nakarmił dzikie kaczki.
Rozwiązał wszystkie zagadki złej czarownicy
I uwolnił z wieży księżniczkę.....

Rozwiązanie: *Szewczyk Dratewka*

Załącznik nr 2

Zakreśl prawidłową odpowiedź:

1. Jaś i Małgosia zbierali w lesie:
 - a) maliny
 - b) grzyby
 - c) jeżyny
2. Złotą Rybkę złowił:
 - a) rycerz
 - b) robotnik
 - c) rybak
3. Czerwony Kapturek niósł lekarstwa dla:
 - a) cioci
 - b) babci
 - c) wilka

4. Kopciuszek zgubił:

- a) pakunek
- b) pantalonki
- c) pantofelek

5. Szewczyk Dratewka pomógł:

- a) kurom, mrówkom, pieskom
- b) krówkom, mrówkom, pszczołom
- c) kaczkom, mrówkom, pszczołom

6. Księżniczka leżała na:

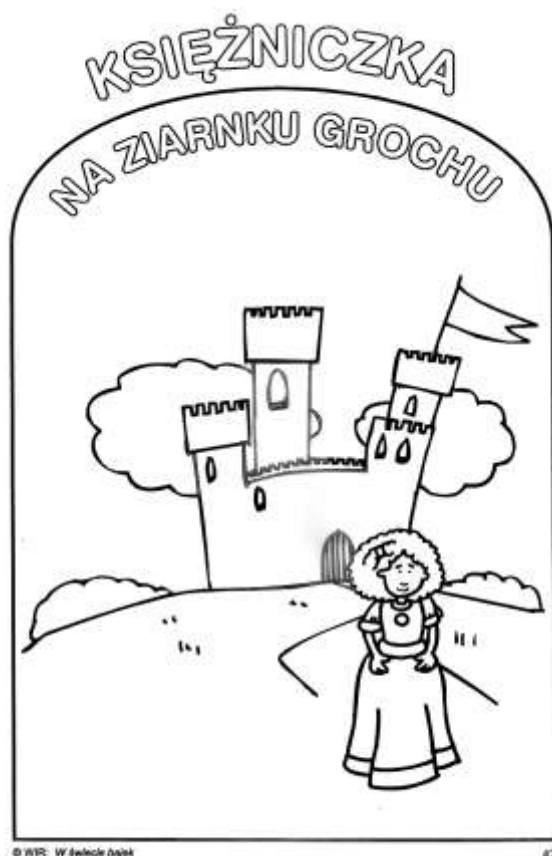
- a) ziarnku grochu, dwóch materacach i dwunastu pierzynach
- b) ziarnku grochu, dwudziestu materacach i dwustu pierzynach
- c) ziarnku grochu, dwudziestu materacach i dwudziestu pierzynach

Literatura:

- Przewoźniak M., *Kraina zagadek*, Poznań: Publicat, 2009.
- Dańska D., Krawiec M., *W świecie bajek*, Kraków: WIR , 2008.

Załącznik nr 3

Źródło obrazków: Dańska D., Krawiec M., *W świecie bajek*, Kraków: WIR , 2008.

CZERWONY KAPTUREK

© WPR: W Złotej Rybce

33

BAJKA O RYBAKU I ZŁOTEJ RYBCE

© WPR: W Złotej Rybce

1

SZEWczyk DRATEWKA

© WPR: W świecie bajek

8

JAŚ I MAŁGOSIA

© WPR: W świecie bajek

49

KOPCIUSZEK

